

De opkomst der tweede generatie; eerste deel.

"Rekening van 1865. Gerekent 9, 10 en 11 januarij 1868. Verdient per man fl. 1800. Het middelpunt der dagen 215, ik had 250 dagen.

via Rotterdam schapen.....	27.587	idem lammer.....	2.115
via Medemblik.....	9.424	via Ostende en Calais.....	1.338
via Boulogne.....	2.619	via Dordrecht.....	2.161
via Dordrecht lammer.....	445	Totaal	45.698 stuks

Overboord 291, geslagt 200, schade fl. 92,75. De totale winst was fl. 22.594,80. Verdient in Noordholland in 1865 fl. 6122,78. Overboord Noordholland 119 schapen op zee, geslagt 137.

Op deze manier (en het lijstje gaat nog even door) hield Cornelis Raedts de inkomsten en uitgaven bij.

In 1865 werd per man fl. 1913 verdiend; in 1866 fl. 145; in 1867 fl. 2978,20; in 1868 fl. 3140.

Het halve decennium 1865-1869 is een keerpunt geweest in de geschiedenis van de Grote Compagnie. Nieuwe aankoopmarkten werden verkend en geëxploiteerd, nieuwe havens ingeschakeld voor de uitvoer naar Engeland; de sleutelpositie van het steunpunt Warcoing werd versterkt en Antwerpen werd een nieuw centrum van handelsactiviteiten.

Het waren in het algemeen ook lucratieve jaren. Er werden in die periode tussen de twee- en driehonderdduizend schapen verhandeld en er werd per heel aandeel bijna tienduizend gulden verdiend.

Er werd niet alleen aan de eigen beurs gedacht. Daarvan getuigen de jaarlijkse donaties aan de armen en de giften aan de kerk van Venray en in 1869 ook de kerk van Siebengewald (in dat jaar was Engelbert Wismans daar pastoor; hij was een broer van Francisca Wismans, de eerste echtgenote van Henricus Poels waar de jaarlijkse afrekening werd gehouden). Een verklaring van het nieuwe élan waarvan de jaarverslagen blijk geven, is dat de compagnie zich in haar samenstelling heeft verjongd. De tweede generatie neemt in deze jaren geleidelijk het werk van de oudere leden over, met name in de familie Poels.

Henricus Poels laat vanaf 1868 zijn 23-jarige zoon Frans mee in de handel gaan. Van Gerard Poels Weverslo Martineplats(die in 1857 overleden is) worden drie zoons in de compagnie opgenomen: Peter Hendrik(geb. 1831), Martin (1836) en Jan Willem (1838). Deze laatste heeft vooral de Antwerpse handel op poten gezet.

Martin Poels, de tweede zoon van Gerard, richt zijn activiteiten meer op in- en verkoop in Zuid-België en Frankrijk. Zijn bijnaam is de "Zwarte Poels". Waarschijnlijk is hij meteen na het overlijden van zijn vader – dus in 1857 – bij de

compagnie gekomen. Op 5 februari 1864 trouwt hij in Warcoing met Victoria Joseph Lecomte.

Martin Poels en Victoria Lecomte krijgen vier kinderen, Victor (1864), Eugène(1866), Martin (1868) en Victoria (1871) die later zal trouwen met Gerard van Meijel uit Venray.

Samen met Arnold Trynes heeft Martin Poels de belangen van de Grote Compagnie in België en Noord-Frankrijk aanzienlijk versterkt. Dit blijkt uit de aantekeningen van Cornelis Raedts: in 1865 zijn bijna vijfduizend schapen naar Londen uitgevoerd via de havens van Oostende, Calais en Boulogne. Daarin moeten de compagnons in Warcoing een grote rol hebben de gespeeld. In 1868 is Warcoing goed voor 28.000 franc winst in België en en ongeveer 49.000 franc in Parijs.

"Zwarte Poels" en echtgenote

De drie gebroeders Poels Gzn. (Peter Hendrik, Martin en Jan Willem) en hun neven de vier gebroeders Poels Hzn. (Martin, Jan, Henricus en Peter-Jan) hebben eerste hun sporen moeten verdienen als schaapherders, voordat zij zich evenals hun vaders met de handel mochten inlaten. In de jaren 1855-1865 hebben zij heel wat kudden naar Parijs gebracht. Zij verbleven ook regelmatig in Duitsland en in Londen.

Van Johanna Camps (1814-1873), de moeder van de vier gebroeders Poels, is bekend dat zij de gewoonte had om haar zonen bij hun vertrek te voorzien van zoveel spekpannekoeken, dat zij een hele week geen honger hoefden te lijden.